

KORRESPONDENT

HANDLOWY, PRZEMYSŁOWY

I

Korrespondent Handlowy Prze-
mysłowy i Rolniczy, wychodzi

ROLNICZY

(dwa razy na tydzień przy Ga-
zecie Warszawskiej.)

Dnia 9 Października

N 78.

Roku 1844.

MAGISTRAT MIASTA WARSZAWY.

Kommissja Rządowa Przychodów i Skarbu zapobiegając tajemnemu wprowadzaniu zegarków zagranicznych z uszczerbkiem dochodów skarbowych i szkoda przemysłu krajowego, rozporządzeniem swoim do wszystkich Rządów Gubernialnych z dnia 22 marca (3 kwietnia) r. b. za Nr 90935 opartem na współnem porozumieniu się z Kommissją Rządową Spraw Wewnętrznych, ustanowiła oddzielną do tego kontroli skarbową, rozciągającą się do wszystkich zegarków tak krajowych jak i zagranicznych.

Kontrola takowa co do zegarków zagranicznych opiera się głównie na ocechowaniu ich plombą celną, któremu podług taryfry ogólnej wchodowej na komorach granicznych ulegają; że zaś zegarki krajowe, równie jak i zegarki z dawnych zapasów pochodzące, cech żadnych nieprzyjęły i to przeszkadzać może dobrej kontroli, a nawet udzielać protekcji do udawania takowych za krajowe lub zapasowe zagraniczne, przeto zachodzi potrzeba aby i te zegarki pewnymi znakami skarbowymi były opatrzone.

Co do oznaczenia odtąd zegarów i zegarków krajowych oecchowanie ich skarbowe, dopiero po przekonaniu się o istocie pochodzeniu krajowym wyrobku następować może, a do tego tylko znaki fabryczno-administracyjne doprowadzić są w stanie; przeto Kommissja Rządowa Spraw Wewnętrznych na żądanie Kommissji Rządowej Przychodów i Skarbu w uzupełnieniu powołanego na początku rozporządzenia Jęj z daty 22 marca (3 kwietnia) b. r. oraz na zasadzie Instrukcji o cechowaniu wyrobów krajowych z dnia 7 marca 1823 roku, przepisuje następujący sposób fabryczno-administracyjny oecchowania zegarów i zegarków krajowych:

Imo. Zegary i zegarki krajowe, mają być opatrywane w podwójne cechy, czyli znaki, pochodzenie ich udowadniające jakimi są: a) cechy fabryczne, i b) cechy rządowe miejscowej władzy administracyjnej.

Co do cech fabrycznych.

20. Do wszystkich zegarów i zegarków metalowych, do których się liczą zegary stołowe, podróżne, wagowe metalowe, i kieszonkowe, każdy zegarmistrz który się zdeklaruje że jeden lub więcej z tych rodzajów zegarów wyrabiać będzie, obowiązany jest obrać sobie cechę, to jest stempelek jaki sam uzna dla siebie za najdogodniejszy i takowy w odcisku miejscowej władzy, nadzór nad wyrobami krajowymi mającej zakomunikować.

30. Stempelem takowym ma być cechowany każdy zegar lub zegarek z jego fabryki wychodzący, wybity zaś być winien albo na jednej z gładkich i dość do tego obszerności mają-

cych sztuczek od tyłu znajdujących się, albo na głównym blacie tylnym.

40. Oprócz znaku stempla, każdy zegarmistrz powinien dać na zegarze Numer kolejny, ten sam jaki podług ustępu 4 rozporządzenia Kommissji Rządowej Przychodów i Skarbu z dnia 22 marca (3 kwietnia), Nr 90935 w książce kontrolowej zamieści, i wyrytować, lub występować swoje nazwisko i miejsce zamieszkania, do czego sam łatwo miejsce sobie obierze, na werku, szafce lub kopercie.

Uwaga. W zegarkach wagowych drewnianych, może zegarmistrz stemplem stalowym ostro rzuconym wypietnować na tylnej ścianie zegara przynajmniej pierwsze litery swojego nazwiska i zamieszkania, a Numer albo czcionkami żelaznymi wypalić, albo wprost atramentem napisać.

Co do administracyjnych cech rządowych.

50. Za cechę rządową służyć ma plomba zwyczajna wyrobkowa zawieszona podług sposobów poniżej wskazanych jak to:

a) W każdym zegarze stołowym, podróżnym i wagowym, czyli to metalowym czyli drewnianym, znajdzie się miejsce, w którym może być w szafce lub oprawie przewiercona delikatna dziureczka na zawleczenie sznureczka, aktora zegarmistrz przypisać winien. Gdzie są przyozdobienia i figury, czyli to ludzkie, zwierzęce, lub architektoniczne i t. p. może się wydarzyć miejsce na przewleczenie sznurka bez wiercenia dziureczki. Tam także gdzie się znajdzie tylko zaciniek, w którym sznureczek może być przeciągnięty i zamknięty, można także plombę zawiesić, i b) Do zegarków kieszonkowych, taka sama plomba zawieszona się na wazkiej wstążeczce tęczowej. Magistrat w dopełnieniu polecenia w tej mierze przez Kommissję Rządową Spraw Wewnętrznych i Duchownych wydanego, powyższe urządzenie dla ścisłego zastosowania się do onego, podaje niniejszem do wiadomości powszechnej.

w Warszawie d. 20 września (2 października) 1844 r.

Prezydent Graybner,

Naczelnik Kancelarji, G. Jachtkowski.

O BANKACH w STANACH ZJEDNOCZONYCH, w ANGLJI i WE FRANCJI.

(Ciąg dalszy)

Przesilenie Stanów Zjednoczonych odkrywając jak wiele niebezpieczeństw kryje w sobie przesadzenie systemu kredytowe

go, wielką dało światu naukę. Anglja téj nauki stracić nie mogła. Nowy bil który Sir Robert Peel przedstawił parlamentowi jest wyrażeniem myśli reakcyjnej, wynikłej z amerykańskiego przesilenia.

Założony w 1694, z pierwotnym kapitałem 1,200,000 fun. szter. bezpośrednio wniesionych do skarbu państwa, i podniesionych później do 4,402,443 funt. szter., bank angielski długi czas używał pewnego rodzaju monopolu do wydawania biletów bankowych; monopol ten co do rzeczy wpływał dla niego z aktu parlamen. z 1708 r. którym wszelkiemu towarzystwu z więcej niż sześciu osób złożonemu wzbroniono, w całej rozległości Anglii i Walji, wydawać bilety na okaziciela, wypłacalne w terminie najmniej półrocznym. Finansowe kłopoty które się objawiły w Anglii przy końcu upłynionego wieku, bankowi jej nadały niezmierną ważność polityczną. Rozkaz rady, wydany 16 lutego 1797, uświęcony wkrótce potem przez bil parlamentu, upoważnił go do zawieszenia wypłat w gotowiznie aż do sześciu miesięcy po podpisaniu traktatu pokoju powszechnego i stanowczego. Wielki ten środek pozwolił Anglii wydać wszelkie posiadane złoto na ład stały, dla opłacenia wojsk z Francją wojujących.

Ten stan rzeczy trwał do 1go maja 1821 r. bil parlamentu uchwalony 1819 roku na wniosek sir Roberta Peel, narzucił bankowi angielskiemu obowiązek rozpoczęcia wypłat gotowizny najpóźniej w 1823 roku; bank jednak nagromadziwszy wielką ilość złota w pieniądzach, mógł przystąpić do tych wypłat jeszcze w 1821 roku. Wysoka powa a banku angielskiego nie wstrzymała utworzenia się pewnej liczby banków prywatnych, w warunkach z 1708 r. to jest za pomocą stowarzyszenia się mniej niż sześciu osób.

Te prywatne banki (*private-banks*) w skutek ograniczeń narzucenych ich konstytucji, niemogąc dostatecznego zgromadzić kapitału, ulegały częstym wstrząśnieniom. Przesilenia periodyczne często miały miejsce. Przesilenie z 1804 r. gwałtowniejsze od wszystkich innych, wielką liczbę banków skompromitowało, i rzuciło w system kredytu angielskiego zamieszanie którego skutki dosięgły nawet same o banku angielskiego.

Dla zapobieżenia tym ważnym niedogodnościom, rząd zgodnie z bankiem angielskim, powziął zamiar zmienienia prawa 1708 r. którego warunki ograniczały do sześciu liczbę osób, które mogły się jednoczyć dla utworzenia banku obrotowego. Akt Jerzego IV, r. 46, ustanowił że w promieniu sześćdziesięciu pięciu mil od Londynu, niewolno będzie jednoczyć się więcej niż sześciu osobom do wydawania biletów na okaziciela.

Dla zmniejszenia konkurencji jaka ten środek miał przeciw niemu obudzić, bank angielski uznał za stosowne zaprowadzić własne kantory pomocnicze, w kilkunastu główniejszych miastach królestwa. Prócz tego zapobiegając aby ten środek nie wywołał zbyt dużego wydania biletów, postanowiono, że najniższy bilet wynosić będzie pięć funtów szterlingów.

Rezultaty tego nowego systemu nie objawiły się natychmiast, banki przez akcje które nowy bil upoważnił (*joint-stock-banks*) powoli zastępowały miejsce banków prywatnych (*private-banks*). W lipcu 1836 roku dopiero 34 banki tego rodzaju istniały; śledztwo 1839 roku wyprowadzone okazało istnienie w trzech połączonych królestwach 145 banków przez akcje, które miały 97 pomocniczych banków. Dziś liczba *joint-stock-banków* wynosi przeszło 600. Nie tylko one wzrosły co do liczby, ale także i co do potęgi się wzmogły; na wybory wywierają one wpływ znaczny który kiedyś bardzo niepokoić może arystokratyczne interesa Anglii.

Ten nowy stan rzeczy dał uczuć potrzebę położenia granicy nieumiarowanemu wzrostowi banków przez akcje i ograniczenia ogólnego wydawania biletów obiegowych.

Ta to myśl podwójna natchnęła sir Robertowi Peel nowy projekt. Akt z 1833 roku przedłużając przywilej banku angielskiego do 1855 roku, zawarował rządowi prawo zniesienia jego

ustawy, uprzedziwszy o tém bank przed miesiącem sierpnim r. 1844. Sir Robert Peel zaproponował w izbie niższej użycie tego prawa i zajęcie się zarazem wprowadzeniem w ogólny system banków znacznych zmian i ograniczeń. Dla ocenienia dążności wniosku sir Roberta Peel trzeba konieczne poznać rozmaite opinie istniejące w Anglii o obiegu pieniądza; te opinie dzielą się na kilka odrębnych systemów.

Jeden z tych systematów tak się da określić: moneta jest czynnikiem obiegu wszystkich wartości kraju; nie ma konieczności aby ten czynnik obiegowy składał się z drogich kruszców; papier może tak dobrze jak drogie kruszce sprawować czynność monety, chociażby nie był wypłatny brzęczącymi pieniądźmi; papier tak użyty ma tę korzyść że zostawia do rozrządzania ugodom handlowym drogie kruszce, które mają wartość wewnętrzną jak każdy towar, i zastępuje z wielkim dla kraju użytkiem bardzo kosztowny czynnik obiegowy; jedyny warunek użycia papieru za czynnik obiegu, jest aby był stosownie ograniczony, dla uniknięcia szybkiego upadku wartości jego, przez zbyt wielkie puszczenie w obieg biletów. Wielkie doświadczenie z 1797 r. dowodzi, że pieniądze papierowe stosownie ograniczone, mogą wystarczyć wszelkim potrzebom cyrkulacji i uniknąć przez długie lata wszelkiego dotkliwego zniżenia wartości. Dokonawszy tego warunku zaprowadzenie monety papierowej w kraju powiększa kapitał narodowy o całą ilość złota i srebra, które zostaje rozrzadzanem.

Kilku ekonomistów dalej się jeszcze posunęło; utrzymywali oni że niepotrzeba nawet poddawać monetę papierową jakiemu bądź ograniczeniu; według nich dosyć jest aby zaręczoną była przez zasadę apropiacji; w takim razie, powiadają nie ma się co lękać jej upadku w wartości, tak jak i gruntów chociażby w największej ilości na sprzedaż wystawionych. W tym systemie obowiązkiem byłoby dla prawodawcy obniżyć od czasu do czasu stopę wartości, albo też powiększać masę papieru kursującego i niezmieniającego się, stosownie do postępów przemysłu, do powiększenia się produkcji i do pomnożenia się ugód i stosunków społecznych; cała ta teoria zowie się systemem Birminghamskim.

System przeciwny twierdzi znowu, że niezbędnym przymiotem wszelkiego czynnika obiegu monetowego jest wartość wewnętrzna; dla tego że wartość ta jest uznana i przyjęta od wszystkich, wszystkie produkty są pochopte do zamiany w każdym czasie za ten rodzaj towaru powszechnego i zawsze nad inne przekładanego; że zaś metale drogie wybornie ten warunek spełniają, moneta kruszczowa jest w tym systemie, niezbędną podstawą wszelkiej cyrkulacji.

Zgodni co do zasady, stronnicy téj teorii dzielą się co do jej następstw; jedni utrzymują, że istnienie monety kruszczowej nie powinno wyłączać istnienia monety papierowej, która także ma swoją użyteczność, że dla utrzymania wartości papierów na równi z gotowizną brzęczącą, dosyć jest aby była wypłatną brzęczącą monetą na wszelkie żądania, w ilości odpowiedniej do nominalnej wartości papieru, gdyż zasada wypłatności gotowizną ściśle wykonana, odsuwa wszelkie podobieństwo upadku wartości papierów. System ten długo przyjęty był jako niezaprzeczony i panujący; liczy on dotąd wielu zwolenników, na których czele stoi pan Tooke, jeden z najświatlejszych i najpraktyczniejszych ekonomistów Wielkiej Brytanji.

Ale od lat kilku nową wniesiono teorię; pułkownik Torrens najpierw z nią wystąpił, a panowie Loyd, Norman, McCulloch są jej głównymi głosicielami. Według tych ekonomistów, zasada zamiany na gotowiznę zbyt powolnie działa, i pozwala zbyt licznie wypuszczeniu biletów sprawiać ogromne klęski, pierwój nim środki zaradcze na to przedsięwzięte być mogą. Zamiennosc na gotowiznę, powiadają oni, jest tylko zaporą przeciwko ciągłemu upadkowi wartości. Lecz skoro zbyt liczne wypuszczenie papierów, za granicą kurs ich uczyni dla kraju szko-

dliwym, a złoto stanie się przedmiotem wywozu, posiadacze biletów żądają go od banku; z tego najprzód i to zaraz wynika zniżenie w cenach i wartości, które rzuca niezmierne zamieszanie we wszystkie handlowe przedsiębiorstwa. To jeszcze nie wszystko: podniesienie cen sprawione początkowo przez zbyteczne wydanie biletów, zachęciło spekulacje, że zaś podwyższenie to nie gruntowało się na potrzebach istotnych, gdy więc przyjdzie obniżenie sprawione przez zmniejszenie ilości papierów, spekulanci nie są w możności sprzedawać dla wypełnienia swoich zobowiązań; potrzeba w jakiej się znajdują dostania gotowizny za jaką bądź cenę, zapelnia wszystkie kanały konsumpcji i wywołuje przesilenie handlowe. Na tę niedogodność jedno jest tylko lekarstwo, to jest naznaczenie wydawaniu biletów prawnej granicy, której banki przekroczyć by nie mogły, chyba pod warunkiem trzymania w skarbcu swoim, ilości drogich kruszców odpowiedniej ilości wydanych biletów po za granicą jaka im naznaczona była.

Tak więc istnieją trzy systemy:

System Birminghamski, który chce obiegu papierów bez ograniczenia i tamy, i stopniowego obniżania stopy wartości, stosunkowo do materialnego wzrostu produktów;

System pana Tooke, chcący obiegu mieszanego, częścią w monecie brzęczącej, częścią w biletach, a w którym wydawanie biletów ograniczać się będzie tylko ściśle zachowywaną zasadą ich bezpośredniej zamienności na monetę brzęczącą i to na każde żądanie.

I system pułkownika Torrensa, pragnącego także obiegu mieszanego, ale w którym wydawanie biletów będzie ograniczone, nie tylko samą zasadą zamienności na monetę brzęczącą, ale jeszcze granicą prawną, obliczoną stosunkowo do potrzeb kraju, a której nie możnaby przekraczać tylko pod warunkiem, że banki trzymać będą w kassach w srebrze i złocie ilość odpowiednią ilości nowo-wydanych biletów.

Ten ostatni system przyjęty został całkowicie przez sir Roberta Peela; teoria pułkownika Torrensa wydała się autorowi bilu 1819 r., względem rozpoczęcia wypłat gotowizną, uzupełnieniem zasad, którym zapewnił tryumf tym aktem, którego pamięć w jego oczach stanowi najpiękniejszy tytuł do sławy. Projekt przez niego izbie niższej przedstawiony jest zupełnym wyrażeniem tego systemu, z wyjątkiem kilku ustapien które trzeba było uczynić prawom nabytym i istniejącym interesom. W rozwinieciu które przytoczył na poparcie swojego zdania, sir Robert Peel głównie godził na dwie rzeczy: najprzód na obalenie systemu Birminghamskiego, łatwe zwycięstwo które odniósł zupełnie, a potem na zwalenie systemu pana Tooke, co mu trochę trudniej przyszło, a może nie tak szczęśliwie i nie tak zupełnie się udało.

Projekt sir Roberta Peela żywo zajął uwagę publiczną i obudził żywe sympatje i gwałtowne opory. Pan Wood, p. Clay, p. Stewart, p. Baring potwierdzali jego opinie. Pułkownik Torrens ogłosił znamienitą obronę swojego systemu. p. Gilborne, p. Buller i p. Muntz oświadczyli się przeciw niemu.

Westminster Review, przeglądając wszystkie wypadki spodziewane z proponowanego bilu, utrzymuje:

1. Że nie jest w możności banków obiegowych włączając w to i bank angielski, powiększać dowolnie wysokość wartości kursujących; to jedynie zależy od większej lub mniejszej czynności w interesach handlowych. Wszyscy bankierowie wewnętrzni twierdzą jednoznacznie że nie jest w ich mocy rozciągać wydawanie biletów; że w pewnym stanie targu, gdyby tego zapróbowali, bilety zbytecznie wydane zarządy do nich powróciły. Świadcstwo ich potwierdzone zostało w tym względzie przez ludzi wysoko doświadczonych, takich jak p. Samuel Gurney i zmarły pan Rotschild.

2. Że powiększone wydanie biletów nie powiększa łatwości kupowania, która sama jedynie wpłynąć może na podniesienie cen;

3. Że podzielenie banku na dwa wydziały, jeden do wydawania biletów, drugi do czynności bankowych, powinno zmniejszać do wywołania wstępie procentowej i w położeniu kredytu handlowego, gwałtowniejszych i rozleglejszych fluktuacji niżeli system obecny.

Pan Tooke, w piśmie wielce na uwagę zasługującym, utrzymywał podobnie z wielką mocą argumentów, że dopóki bilet bankowy istotnie jest wypłatny monetą brzęczącą, nie potrzeba się nigdy obawiać zbytecznego biletów wydawania. Projekt izbom przedstawiony, mówi on, obejmuje dwa przedmioty odrębne, jeden odnoszący się do jakości biletu kursującego, drugi do jego ilości.

Jakoś zaś papieru i wartość jego to oznacza, że jest ciągle, każdej chwili, na wszelkie żądanie, wypłacalnym wbrzęcącą monetą. Jeżeli przedstawiony projekt nie ma innego celu, jak tylko energiczniejsze zapewnienie tej wypłacalności biletów, zasługuje na wszelkie pochwały publiczności; ale dalej on sięga; ma on pretensję oznaczać ilość biletów bankowych jaka ma na przyszłość istnieć w obiegu. Ilość ta, powiada minister, winna być zawsze odpowiednią ilości złota w monecie znajdującego się w kraju, bez tego bowiem nie może istnieć ścisła i ciągła sympatja między rzeczywistą wartością papieru a jego wartością nominalną. Kraj, dodaje minister, nie postrzega się zaraz na tём upadku wartości, aż dopóki ostrzeżone o rzadkości złota i podniesieniu się jego ceny, banki nie zostaną zmuszone szybko i gwałtownie ograniczyć wydawanie swoich biletów, co zawsze przesilenie sprawia; ten brak sympatji między wartością bieżącą biletu i wartością jego nominalną jest nonsensem. Dopóki bowiem bilet istotnie i rzeczywiście jest złotem wypłacany, dopóki ta wymiennosc istnieje, nie tylko *de jure* ale i *de facto*, wystarcza ona, nawet przy nieograniczonej konkurencji banków, do stawienia tamy dostatecznej szalonym wydawaniom biletów; przykład banków amerykańskich niczego nie dowodzi; cyrkulacja ich zniżając się aż do biletów na ćwierć dolara, gruntowała się na najgorszym systemie jaki tylko wymyślić można; a ich administracja czyniąca nierozważnie najszałamiejsze zaliczenia, ludziom nie wypłatnym i na zobowiązania bez żadnej wartości, przedstawiała, dzięki ślepej niedbałości zarządzających bankami, kombinacje oszukaństw i nierozwagi niesłychanej w dziejach banków. Przykład daleko lepiej tu stosować się dający, stawiają nam banki szkockie; zasada wypłacalności gotowizną religijnie jest tam zachowywana, mimo żarliwej konkurencji między nimi istniejącej, zasada ta starczy tu na utrzymanie ciągle wypuszczanych biletów w stosownym obrębie. Klęski handlowe jakie pociągają za sobą zbyteczny popęd i rozdrażnienie zewnętrznemu handlowi nadane, o ile to bankom przypisać można, wynikają jedynie z łatwości z jaką one zaliczają kapitały na zobowiązania się lub złe lub trudne do zrealizowania; skoro bodziec konkurencji popycha banki do czynienia zaliczeń złym dłużnikom, albo do eskontowania wątpliwych wartości, te nierozważne zaliczenia podwyższają ceny, podniecają szalone i awanturnicze spekulacje, i koniecznie wywołują przesilenie, sprawione nie zbytecznym wypuszczeniem biletów ale złem ich użyciem.

Co do stosowności podzielenia banku na dwa wydziały, jeden do wydawania biletów, drugi do czynności bankowych, trudno sobie powody tego wytłumaczyć. Osiągnęlibyśmy ten sam cel, prostą zmianą w trzymaniu książek i buchalterji, albo lepiej jeszcze narzuceniem prawa, które zachowują wszystkie banki mądrze prowadzone, trzymania zawsze w kassie summy dostatecznej, na pokrycie wszelkich możliwych wypadków i zobowiązań na okaziciela. Rezultat jakiego się z tego podziału spodziewają jest ten, aby można ciągle miarkować wypuszczanie biletów bankowych stopą kursu za granicą, tak aby zapo-

biedz wszelkiej fluktuacji i oddalić na zawsze wszelką obawę zawieszenia wypłat gotowizną brzęczącą. Gdyby projektowany środek mógł ten ostatni wypadek osiągnąć, sam już wystarczyłby na usprawiedliwienie się, ale nadzieja ta jest wątpliwa. Przy-
puściwszy takie przesilenie polityczne jak np. w 1797 lub 1815, od ministra zał. żeć będzie upoważnić wydział wypuszczający bilety do przelania wszystkiego co tylko posiadać może do skrzyń wy-
działu czynności bankowych; podział banku na dwa wydziały nie przedstawiłby w obliczu potrzeb uciążliwej wojny, potężnej tam-
my i zapory znacznemu wypuszczeniu biletów. Co się tycze za-
bezpieczenia przeciwko fluktuacjom; czyli zmianom monetowym,
tak szkodliwym dla handlu, kilka obrachowań o możliwych wyp-
падkach tego środka dostatecznie przekonują że to myśl urojona.
(Dalszy ciąg nastąpi.)

Z B O Ż E.

Szczecin 3 Października.— Wywieziono do Szwecji zaku-
pionych tu kilka partij pszenicy, z najlepszych gatunków, dla
tego żółta pszenica trzymana jest wyżej na 40 do 45 tal. Po-
śledniejsze gatunki pozostały na 35 do 38 tal., za żółtą szlaską
płacono 36 1/2. O żyto dosyć się dopytują na wywóz do Nor-
wegii i Pomeranii, i dla tego w zeszłym tygodniu kupiono go
tu około 800 wespłi po 27 do 28 tal., za 117 do 120 funt. to-
war płacono na miejscu; w ogólności targ się cokolwiek polep-
szył i żyto na dostawy w październiku płacono po 28 1/4 tal.
na dostawy wiosenne po 29 1/2 tal. Jęczmienia zaś spadł co-
kolwiek, przywieziono go dosyć z prowincji, a doniesienia o nim
z Anglii nie są bardzo zajmujące. Duży jęczmień 104 do 106
funt. szlaski płacono w końcu po 28 3/4 tal. Owies i groch w
cenie się nie zmieniły.— Rzepak zimowy w najlepszym gatunku
płacono po 66 tal., letni po 62 i 61 tal.

Gdańsk 2 Października.— Na naszym targu zbożowym od
przeszłego tygodnia prawie żadna zmiana nie zaszła; mało co
na sprzedaż wystawiono, a i to pokupu nie znalazło, bo chęć
kupna coraz bardziej się zmniejsza, bo ciągle niepomyślnie do-
niesienia z zagranicy odbierają wszelki pochop do przedsięwzięcia.
Wszystko co dotąd przez naszych wieśniaków na targ przywie-
zione zostało, jest złego gatunku, pszenica lekka i krucha zsa-
remi końcami i niepozorna, tak samo jak i żyto lekkie i dobrze
urośnięte, również i jęczmień. Grochy są małe, zielone, miękkie i
ciche. Sprzedano w tym tygodniu: 235 łaszt pszenicy, 263 łas-
zty żyta, 2 ł. grochu po następujących cenach: Pszenicy 131
łaszt 130 do 131 funt. po 255 flor. (po 21 złp. gr. 9 za korzec)
32 ł. 130 f. po 272 1/2 f. 7 ł. 18 f. po 27 1/2 f. 19 ł. 128 do
119 f. po 245 f. 15 ł. 126 f. po 235 f. 31 ł. 128 f. po niewia-
domiej cenie. Żyta 13 ł. 120 f. po 195 f. 3 ł. 119 f. po 190 f.
163 ł. 121 do 122 f. po 170 f. 14 ł. 121 f. po 166 f. 70 ł.
118 do 122 f. po 71 f. Grochu 2 ł. po 225 florenów.

Wrocław 6 Października. Od ostatniego doniesienia na-
szego ceny zboża nie zmieniły się, jednakowoż na starą psze-
nicę i żyto konsumenci daleko większą zwracali uwagę, dla te-
go że z tegorocznych dowozów rzadko która partja na sprze-
daż wystawiona odpowiadała wszystkim warunkom. Pszenicy
dostać można po dawniejszych cenach. Żyto płacą po 30 do 34
srg. za szefel. Stary jęczmień trochę tanszy, w najlepszym ga-
tunku nieotrzymuje więcej nad 30 srg., nowy zaś zaledwie 26
do 27 srg. i to niedochodzi. Owies ceny nie zmienił. Dotąd
trwające niepogody przeszkadzały wymłotowi białej koniczy-
ny, dla tego i dowozy producentów były nader ograniczone.— Oko-
wita także spadła, za 80 pCt nieplacą więcej nad 6 tal.

Taxa Chleba i Mięsa na miesiąc Październik 1844 roku.

Bulka mąłowa za gr. 3 ważyć ma lutów 8; Strucla mąłowa
za gr. 6 ł. 16; Bulka z mąki pośledniejszej za gr. 2 ł. 11;
Chleb żytni pyłłowy oraz z mąki Młyna Parowego: Bochenek

chleba za gr. 5 ważyć ma funt 1 ł. 15; Bochenek chleba za gr.
1) f. 2 ł. 30; Bochenek chleba za gr. 20 f. 5 ł. 28. Mięsa wo-
łowego funt płacić się ma gr. 12; krowiego lub z bukatów gr.
11; za polędwicy funt gr. 24.—Ciełeciny funt gr.—Wieprzowiny
funt gr. 12; Schabu funt gr. 10; Śloniny świeżej funt gr. 20;
Śloniny wędzonej funt gr. 27.—Baraniny funt gr. 9.

Średnia Cena Żywności.

Na ostatnich targach warszawskich i pragskich płacono za
korzec żyta rs. 2 k. 10 (zł. 14 g. —); pszenicy rs. 3 ko. 11 (zł.
20 g. 22); grochu polnego rs. 2 k. 55 (zł. 17 g. —); cukrowego
rs. 3 ko. 7 (złp. 20 gr. 14); fasoli rs. 5 k. 90 (zł. 39 gr. 20);
gryki rs. 2 k. 72 (złp. 18 gr. 4); jęczmienia rs. 1 k. 60 (zł. 11
gr. 6); owsa rs. 1 ko. 8 (złp. 7 gr. 6); maki pszennej przedniej
rs. 5 ko. 71 (zł. 38 gr. 2); ordynaryjnej 6 ćwierci rs. 5 ko. 33
(złp. 35 gr. 16); pyłłowej rs. 3 k. 78 (złp. 25 gr. 6); razowej
rs. — k. —; gryczanej rs. 3 ko. 13 (zł. 20 g. 26); kaszy jagła-
nej rs. 5 ko. 73 (zł. 38 gr. 6); gryczanej zwyczajnej rs. 4 k. 93
(zł. 32 gr. 26); drobniej rs. 21 k. 35 (zł. 82 gr. 10); perłowej r.
6 k. 5 (złp. 40 gr. 10) jęcz. ordynar. rs. 3 k. 5 (zł. 20 gr. 10);
Słomy centnar 100 funt. kop. 34 (złp. 2 gr. 9); Siana kop. 79
(złp. 5 gr. 9); sążen dREW sosnowych rs. 7 k. 44 (zł. 49 gr.
18); wół dobry od rs. 36—44; średni od rs. 27—35; lichey od
rsr. 16—26; ciele rs. — k. — (zł. — gr. —); baran rs. 1 k. 57
(zł. 10 gr. 16); wieprz dobry od rs. 13—17; średni od rs. 9 do
12; lichey od rs. 7—8; masła funt ko. 17 (złp. 1 gr. 4); kartofli
korzec rs. — k. 97 (zł. 6 gr. 14); okowity garniec 10 próby kop.
80 (złp. 5 gr. 10); szumówki 6 próby kop. 48 (zł. 3 gr. 6.)

KURS GIELDY WARSZAWSKIEJ.

Dnia 8 Października 1844 roku.		zadają		dają	
		R. s.	k.	R. s.	k.
1. WEXLE.					
Berlin 100 talarów	2 M.	92	70	92	40
Gdańsk 100 talarów	2 M.	—	—	—	—
Hamburg 300 m. k.	2 M.	39	50	—	—
Londyn funt sterlin.	3 M.	6	33	6	30
Lipsk 100 talarów	2 M.	—	—	—	—
Moskwa 100 rub. sr.	1 M.	99	50	—	—
Petersburg ditto.	1 M.	100	—	—	—
Paryż 300 franków	2 M.	74	70	—	—
Wiedeń 150 zlr.	2 M.	96	75	—	—
Wrocław 100 talar.	2 M.	92	55	—	—
2. MONETY.					
Rossyjskie Imperjały		—	—	—	—
Holendr. dukaty nowe		—	—	—	—
ditto stare ważne		—	—	—	—
Frydrychsдоры Pruskie		—	—	—	—
Rossyjskie assignaty		—	—	—	—
Austryjackie bilety bankowe za 150 zlr.		—	—	—	—
3. PAPIERY.					
Oblig. Skarbowe na 1000 zlp.		—	—	—	—
„ „ „ 40 za 100 r. s.		—	—	—	—
Listy zastawne białe daw. bez kup (*)		—	—	—	—
„ „ „ nowe		14	82	—	—
Obligacje udziałowe na 300 zlp.		88	95	88	65
Obligacje cząstkowe na 500 zlp.		88	20	87	90
Cetifikaty Banku lit. A na 300 zlp.		—	—	—	—
Serje wylosow. lit. B na 20 zlp.		—	—	—	—
Dowody Kom. Centr. Likwidac. za 100 zlp.		3	75	3	60

(*) Wartość kuponu kop. 17 213.